Tomáš Strémy[1], Adam Petrušek

Právna úprava prokuratúry v Španielskom kráľovstve a v Portugalskej republike[2]

Anotácia: Príspevok sa zaoberá právnou úpravou postavenia prokuratúry v podmienkach Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky, pričom autori kladú dôraz na vymedzenie organizácie a štruktúry prokuratúry v podmienkach konkrétnych právnych úprav. Autori v príspevku tiež upriamujú svoju pozornosť na činnosť zastrešovanú prokuratúrou Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky.

Kľúčové slová: prokuratúra, štátny prokurátor, súdna moc, generálna prokuratúra, právny poriadok

Úvod

Príspevok autorov je pokračovaním príspevku s názvom „Právna úprava prokuratúry v Chorvátskej republike a Luxemburskom veľkovojvodstve.“ Nadväzujúc na koncepciu dotknutého príspevku tak autori jeho pokračovaním prinášajú exkurz do právnej úpravy postavenia a vnútornej štruktúry prokuratúry v podmienkach Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky. Pre komparatívne účely čitateľa, tak autori poukazujú na závery plynúce z porovnania konkrétnych právnych úprav, ktoré navzdory ich koncepčným odlišnostiach vykazujú i výrazné koherentné znaky. Za najvýraznejší koherentný znak je potrebné považovať koncepciu oboch systémov prokuratúry na výrazných črtách autonómie. Prvok autonómie je najvýraznejší najmä vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej moci. Táto skutočnosť tak zakladá zjavný prienik oboch dotknutých právnych úprav, a to v kontexte bazálnych princípov, na ktorých je koncipovaný ústavný poriadok dotknutých štátov. Je totiž nevyhnutné, aby výkon štátnej moci podliehal nepretržitej kontrole jeho ústavnoprávnej kompatibility, pričom tento musí zabezpečovať nestranný a nezávislý orgán – prokuratúra.

Na túto skutočnosť reflektuje navyše aj vymedzenie kompetenčného rámca oboch dotknutých právnych úprav. Diapazón pôsobnosti prokuratúry v podmienkach Chorvátskej republiky, ako aj Luxemburského veľkovojvodstva je tak koncipovaný na obdobných hodnotách, ako je tomu aj v prípade iných demokratických štátov. Hodnotovým rámcom vymedzenia činnosti prokuratúry v popisovaných podmienkach je atribút zachovania zákonnosti. K napĺňaniu obsahových požiadaviek zákonnosti však smerujú obe prokuratúry prostredníctvom odlišných inštitútov a v prípade právnej úpravy Chorvátskej republiky tak možno diferencovať medzi súdnym prokurátorom, súkromným prokurátorom a tzv. subsidiárnym prokurátorom. V podmienkach prokuratúry Chorvátskej republiky možno identifikovať aj jeho ďalšiu parciálnu súčasť, a síce Úrad na potlačenie korupcie a organizovanej kriminality, ktorý bol v podmienkach Chorvátskej republiky uvedený do praxe v roku 2001. Naproti tomu v podmienkach Luxemburgského veľkovojvodstva je možné identifikovať finančnú spravodajskú jednotku, ktorá plní nezastupiteľné úlohy v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

[1] Autor je spoluriešiteľom grantu APVV č. č. APVV-17-0217.

[2] Tento príspevok vznikol s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja č. APVV-17-0217 - "Služobné zákroky príslušníkov Policajného zboru a aplikácia zásady primeranosti z trestnoprávneho a aplikácia administratívnoprávneho hľadiska."/This work was supported by the Slovak Research and Development Agency under the contract no. APVV-17-0217.

V rámci exkurzu právnej úpravy prokuratúry v rámci Chorvátskej republiky a Luxemburgského veľkovojvodstva však autori neopomenuli poukázať aj na jednotlivé kľúčové aspekty vymedzenia prokuratúry v podmienkach Slovenskej republiky. Poznatky viažuce sa k postaveniu prokuratúry v podmienkach Slovenskej republiky však autori považujú za potrebné doplniť, a to najmä vo vzťahu k determinantom jej nezávislého postavenia. Uvedené má svoj základ najmä v princípe ústavnej deľby moci, ktorý v sebe nezahŕňa výlučne len formálne trojdelenie na moc zákonodarnú výkonnú a súdnu. To má svoj základ práve v skutočnosti, že tento princíp nevyčerpáva všetky zložky štátnej moci a ani všetky orgány kreované Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“).[3] V rámci Ústavy SR totiž možno identifikovať aj také orgány, ktoré svojou povahou nespadajú ani pod jednu z vyššie v texte pomenovaných zložiek štátnej moci. Príkladom možno poukázať na postavenie Národnej banky Slovenskej republiky, Národného kontrolného úradu, Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, no najmä na postavenie prokuratúry Slovenskej republiky. Kreovaním dotknutých orgánov tak dochádza k rozšíreniu chápania tripartity štátnej moci, a to konkrétne v rozsahu orgánov, ktoré zo svojej povahy zabezpečujú efektívnu kontrolu výkonu štátnej moci, a teda okrem iného majú významný dopad na kritériá materiálneho právneho štátu v rámci systému vzájomných bŕzd a protiváh.[4]

Ústava SR v rámci jej normatívneho textu vymedzuje kompetenčný rámec prokuratúry, čo vo svojej podstate predstavuje ústavné splnomocnenie pre výkon jej pôsobnosti. Záver o autonómnosti prokuratúry vyjadril navyše aj Ústavný súd Slovenskej republiky, so sp. zn. PL. ÚS 4/2012 zo dňa 24. 10. 2012, ktorý konštatuje: *„Ústavný súd zastáva názor, že takto vymedzené východiská opodstatňujú záver o oprávnení prezidenta odmietnuť návrh národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora nielen z dôvodu jeho nesúladu s právnymi predpismi, ale i z iných dôvodov. Takýto výklad napokon plne reflektuje i postavenie prokuratúry v našom ústavnom systéme. Tá je totiž koncipovaná ako samostatný ústavný orgán, ktorého funkcia spočíva v ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a štátu a ktorý nie je súčasťou výkonnej ani zákonodarnej moci. Práve z tohto dôvodu, teda aby došlo k reálnemu zabezpečeniu takto vymedzeného nestranného postavenia prokuratúry, ktoré je nevyhnutným predpokladom jej riadneho pôsobenia, zveril ústavodarca výber osoby generálneho prokurátora medzi viac ústavných orgánov, ktoré sú s ohľadom na spôsob ich voľby spôsobilé nezávisle od seba sprostredkovať vymenovanej osobe demokratickú legitimitu pre výkon jeho funkcie.“*[5]

Pre úplnosť je vo vzťahu k nezávislému postaveniu prokuratúry Slovenskej republiky možné skonštatovať totožný záver aj vo vzťahu ku generálnemu prokurátorovi. Ten, ako vrcholný predstaviteľ prokuratúry Slovenskej republiky odvodzuje svoje autonómne postavenie práve od nezávislého postavenia prokuratúry ako celku. V prospech uvedeného svedčí najmä samotný princíp, na ktorom je prokuratúra, ako orgán ochrany zákonnosti koncipovaná. Prokuratúra je totiž koncipovaná na vzťahoch hierarchickej nadriadenosti a podriadenosti, pričom na jej čele stojí práve generálny prokurátor. Ten totiž na to, aby mohol vykonávať svoju pôsobnosť v súlade s kompetenčným rámcom v rozsahu v akom ho vymedzuje Ústava SR, musí byť nezávislým predstaviteľom štátnej moci, rovnako ako jemu funkčne podriadení prokurátori.[6]

Optikou vyššie uvádzaných atribútov príznačných práve pre postavenie prokuratúry Slovenskej republiky je potrebné nazerať a stavať do protikladu poznatky viažuce sa k štruktúre a postaveniu prokuratúry v podmienkach Španielskeho kráľovstva

[3] Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v platnom znení.
[4] Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky so sp. zn. PL. ÚS 4/2012, zo dňa 24.10.2012, bod 36.
[5] Tamtiež.
[6] Tamtiež.

a Portugalskej republiky. Výlučne takýmto prístupom možno vytvoriť objektívnu prizmu o koherentných a diferentných znakoch jednotlivých právnych úprav prokuratúry. Táto má pritom potenciál inšpirovať zákonodarcu vo vzťahu k právnej úprave *de lege ferenda*.

Právna úprava prokuratúry v Španielskom kráľovstve

Štátna prokuratúra Španielskeho kráľovstva je autonómnym ústavným orgánom s vlastnou právnou subjektivitou. V rámci súdnej moci je funkčne nezávislá a vykonáva svoju úlohu prostredníctvom svojich vlastných orgánov v súlade s princípmi jednoty konania, hierarchickej závislosti a v každom prípade zákonnosti a nestrannosti. Úlohou prokuratúry je podľa ústavy podpora spravodlivosti, ochrana zákonnosti, ochrana práv občanov, verejného záujmu a nezávislosti súdov a prostredníctvom nich v konečnom dôsledku uspokojovať spoločenské záujmy.

Organizácia a štruktúra

Prokuratúra Španielskeho kráľovstva má hierarchické usporiadanie na čele s generálnym prokurátorom. Generálny prokurátor zodpovedá za fungovanie a riadenie prokuratúry a jej zástupcov na celom území Španielskeho kráľovstva. Jeho úlohou je vydávať príkazy a pokyny, ktoré sú potrebné na riadne fungovanie prokuratúry v súlade s vnútorným poriadkom inštitúcie, zodpovedá za komunikáciu s vládou a prezentuje výročné správy o jeho činnosti. Mandát mu prislúcha na obdobie štyroch rokov. Generálnym prokurátorom sa môže stať len uznávaný právnik s viac ako 15-ročnou právnou praxou.

Celkovú hierarchickú štruktúru prokuratúry Španielskeho kráľovstva tvorí:

- Generálna prokuratúra (*El Fiscal General del Estado*),
- Prokurátorská rada (*El Consejo Fiscal*),
- Rada vyšších prokurátorov (*La Junta de Fiscales de Sala*),
- Rada vedúcich regionálnych prokurátorov (*La Junta de Fiscales Superiores de las Comunidades Autónomas*),
- Úrad prokuratúry na Najvyššom súde (*La Fiscalía del Tribunal Supremo*),
- Úrad prokuratúry na Ústavnom súde (*La Fiscalía ante el Tribunal Constitucional*),
- Úrad prokuratúry na Národnom súde (*La Fiscalía de la Audiencia Nacional*),
- úrady špeciálnych prokuratúr (*Las Fiscalías Especiales*),
- Úrad prokuratúry na Súde audítorov, ktorý sa riadi štatútom tohto súdu (*La Fiscalía del Tribunal de Cuentas, que se regirá por lo dispuesto en la Ley Orgánica de dicho Tribunal*),
- Úrad prokuratúry ozbrojených zložiek (*La Fiscalía Jurídico Militar*),
- regionálne prokuratúry (*Las Fiscalías de las Comunidades Autónomas*),
- provinčné prokuratúry (*Las Fiscalías Provinciales*),
- oblastné prokuratúry (*Las Fiscalías de Área*),
- Úrad na ochranu osobných údajov (*La Unidad de Supervisión y Control de Protección de Datos*).

Prokurátori sú štátnymi zamestnancami, ktorí sa vyberajú vo výberovom konaní spomedzi držiteľov právnického magisterského diplomu alebo titulu doktora práv.

Inštitucionálne patria pod Generálnu prokuratúru štátu a pod príslušné prokuratúry v autonómnych oblastiach.

Činnosť

Bližšie úlohy prokuratúry vymedzuje Štatút o prokuratúre v kapitole II. Demonštratívne uvádzame nasledujúce funkcie prokuratúry:

- prokuratúra plní svoje funkcie v rámci svojej jurisdikcie efektívne, v súlade so zákonom, v stanovených lehotách a v súlade s týmto štatútom;
- všetky svoje funkcie plní v záujme ochrany nezávislosti súdnictva;
- zabezpečuje ochranu ústavných inštitúcií, základných verejných práv a slobôd;
- začína civilné a trestné konanie za trestné činy a priestupky a namieta žaloby podané inými;
- začína konania a nalieha na súdne orgány, aby prijali akékoľvek predbežné opatrenia, ktoré sa javia ako potrebné, a žiada o vykonanie vyšetrovania zameraného na objasnenie skutkového stavu; také vyšetrovanie môže vo vymedzenom rozsahu vykonávať aj sama prokuratúra na základe osobitných zákonov;
- v záujme ochrany zákonnosti, verejného a spoločenského záujmu sa zúčastňuje konaní týkajúcich sa širšieho obyvateľstva a iných konaní predpísaných zákonom;
- disponuje právom zasahovať do občianskoprávnych konaní, ak je ohrozený spoločenský záujem alebo ak sa tieto konania týkajú maloletých, nespôsobilých či bezvládnych osôb;
- dohliada na výkon súdnych rozhodnutí týkajúcich sa verejného alebo spoločenského záujmu;
- zabezpečuje procesnú ochranu obetí a ochranu svedkov a znalcov;
- zúčastňuje sa konaní pred ústavným súdom v záujme ochrany práva;
- plní ďalšie úlohy v súlade so štatútom a osobitnými predpismi.

V trestnom konaní sa uplatňuje princíp legality a akuzačný princíp. Tieto princípy znamenajú, že prokuratúra je povinná stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvie, a po podaní obžaloby vystupuje ako strana v konaní, ktorej postavenie je rovné iným stranám trestného konania. Prokuratúra nevykonáva a nevedie vyšetrovanie, ale na základe výsledkov vyšetrovania príslušných orgánov formuluje obžalobu a zastupuje štát v konaní. Postavenie prokuratúry vo fáze vyšetrovania je značne limitované oproti iným európskym krajinám. Prokuratúra môže príslušný orgán iba požiadať, aby vykonal určité vyšetrovacie úkony. Ak neskôr v konaní pred súdom nadobudne presvedčenie, že obvinený nie je zodpovedný za spáchanie trestného činu, môže žiadať jeho oslobodenie namiesto odsúdenia.

Významnejšiu úlohu zohráva prokuratúra v konaniach proti mladistvým. Podľa právnej úpravy je prokuratúra zodpovedná za ochranu práv mladistvého, vykonáva dohľad nad celým vyšetrovaním a riadi ho. Jednou z jej úloh je aj posúdenie správania mladistvého delikventa pre určenie najvhodnejšieho druhu trestu. Akékoľvek obmedzenie základných práv mladistvého musí byť oznámené a schválené sudcom. Prokurátorom pomáha tím psychológov, sociológov a iných odborníkov, ktorí zisťujú informácie o situácii mladistvého (napr. rodinné vzťahy, škola, vzdelanie a pod.).

Právna úprava prokuratúry v Portugalskej republike

Štátna prokuratúra Portugalska (*Ministério Público Portugal*) je ústavným a autonómnym orgánom, ktorého úlohou je správne aplikovať trestnú politiku štátu v praxi, zastupovať štát v iných konaniach a ochraňovať zákonnosť, demokratické zriadenie a záujmy štátu.[7] Napriek tomu, že prokuratúra disponuje inými právomocami a povinnosťami ako súdy, zaraďuje sa do zložky súdnej moci. V rámci súdnej moci je však nezávislým orgánom.

Organizácia a štruktúra

Portugalská štátna prokuratúra má hierarchickú pyramídovú štruktúru, ktorú tvoria štyri základné zložky. Na čele stojí Generálna prokuratúra Portugalskej republiky, ktorá má celoštátnu pôsobnosť. Systém prokuratúry ďalej tvoria štyri regionálne zastupiteľstvá generálnej prokuratúry, ktoré zodpovedajú za riadenie a koordináciu prokuratúry vo vymedzených oblastiach (Lisabon, Porto, Coimbra, Évora). Štruktúru dopĺňa dvadsaťtri okresných prokuratúr, ktoré vykonávajú svoju pôsobnosť v rámci svojich okresov. Napokon štruktúru prokuratúry završujú štyri úrady prokuratúry pre správnu a daňovú oblasť. Prokurátori sú povinní pravidelne vydávať správy o svojej činnosti svojim nadriadeným prokurátorom aj preto, aby skontrolovali, či konajú v súlade s vydanými príkazmi a pokynmi.

Verejní prokurátori sa vyberajú prostredníctvom výberového konania, ktoré pozostáva z vedomostných skúšok, posúdenia životopisu a psychologických výberových skúšok, ktoré zabezpečuje Centrum právnych štúdií. Vybraní uchádzači sa vymenujú za čakateľov a následne po úspešnom absolvovaní teoretickej a praktickej odbornej prípravy v Centre právnych štúdií sa vymenujú za zaúčajúcich sa zástupcov prokurátora.

Činnosť

Medzi hlavné a najdôležitejšie úlohy prokuratúry, ako sú vymedzené aj v čl. 4 Štatútu o štátnej prokuratúre, patrí:

- ochraňovať demokratické zriadenie;
- zastupovať štát, samosprávne regióny, miestne orgány, osoby bez spôsobilosti na právne úkony, osoby bez trvalého pobytu a osoby, ktorých pobyt nie je známy;
- uplatňovať trestnú politiku štátu v praxi;
- stíhať páchateľov trestných činov v súlade s princípom legality;
- viesť vyšetrovanie trestných činov v rámci svojej pôsobnosti a asistovať policajným orgánom;
- koordinovať a kontrolovať postup policajných orgánov pri vyšetrovaní;
- podniknúť právne kroky v rámci administratívnych konaní na ochranu verejného záujmu, základných práv a zákonnosti;
- z úradnej povinnosti (*ex offo*) zastupovať zamestnancov a ich rodiny na ochranu ich sociálnych práv;
- hájiť kolektívne a spoločenské záujmy v prípadoch vymedzených zákonom;
- ochraňovať a presadzovať práva a záujmy detí, mládeže, starších, osôb so zdravotným postihnutím a iných obzvlášť zraniteľných osôb;
- dohliadať na nezávislosť súdnictva;
- v rámci svojej pôsobnosti dohliadať na výkon súdnych rozhodnutí;

[7] Čl. 219 Ústavy Portugalskej republiky

- dohliadať na zákonnosť právnych aktov.

Jednou zo základných úloh prokuratúry je vedenie trestného stíhania. Zasahuje do všetkých fáz trestného konania, spolupracuje so súdmi pri hľadaní pravdy a uplatňovaní práva pri súčasnom dodržiavaní prísnej objektívnosti a zásady zákonnosti, a to pri všetkých procesných zásahoch prokurátora.

Vedenie vyšetrovania je zverené prokuratúre, čo znamená, že prokurátor zodpovedá za správny postup pri objasňovaní trestných činov, identifikovaní páchateľov, vyhľadávaní a zbieraní dôkazov. Súd dohliada na to, aby v konaní neboli porušované základné práva a slobody fyzických a právnických osôb.

Prokuratúra pri vyšetrovaní spolupracuje s policajnými orgánmi, ktoré sú jej funkčne podriadené a riadi ich postup. Prokuratúra sa môže rozhodnúť, či určité úkony vykoná sama, alebo ich výkon zverí konkrétnym policajným orgánom.

Medzi špecifické úlohy prokuratúry v trestnom konaní patrí:

- prijíma trestné oznámenia a rozhoduje o nich;
- zodpovedá za vedenie vyšetrovania;
- vydáva konečné rozhodnutia vo vyšetrovaní (napr. podanie obžaloby, prerušenie trestného stíhania, zastavenie trestného stíhania);
- zastupuje stranu obžaloby pred súdom;
- podáva odvolania, avšak iba v prospech obvineného;
- žiada o ochranné opatrenia.

Záver

Záverom možno komparáciou oboch konkrétnych systémov prokuratúry konštatovať, že prokuratúra v podmienkach Španielskeho kráľovstva, ako aj Portugalskej republiky má autonómne postavenie, pričom jej primárnym účelom je pretaviť trestnú politiku konkrétneho štátu v praxi (avšak odlišným spôsobom), vykonávať dohľad nad zákonnosťou, a to v trestnej aj netrestnej oblasti. Ďalším koherentným znakom právnej úpravy prokuratúry v dotknutých štátoch je štruktúrované a hierarchické usporiadanie prokuratúry. Uvedená spoločná črta oboch systémov prokuratúry, t. j. hierarchickosť ich usporiadania však v konkrétnych krajinách zakladá zároveň aj ich vzájomnú diferenciáciu. To má svoj základ najmä v odlišnej štruktúre konkrétnych prokuratúr, ako aj odlišnom rozsahu kompetencií, ktorými disponujú jednotliví prokurátori v rámci právnej úpravy Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky. Výrazné koherentné znaky v porovnaní s postavením prokuratúry v podmienkach Slovenskej republiky možno konštatovať najmä vo vzťahu k rozsahu činností, ktoré zastrešuje prokuratúra v podmienkach Portugalskej republiky. Za obzvlášť významné považujeme najmä oprávnenia viažuce sa k oprávneniu meritórne rozhodnúť v rámci prípravného konania. Od uvedenej kompetencie sa navyše odvíja i celková zodpovednosť prokuratúry za spôsob vedenia prípravného konania, a to najmä v rovine vedenia vyšetrovania. Prokuratúra v podmienkach Portugalskej republiky tak zodpovedá za vedenie vyšetrovania a jej postavenie tak možno prirovnávať k postaveniu prokuratúry v podmienkach Slovenskej republiky.

V kontraste s postavením prokurátorov v rámci trestného konania právnej úpravy Portugalskej republiky, pôsobí postavenie prokurátorov v podmienkach Španielskeho kráľovstva. V podmienkach právnej úpravy Španielskeho kráľovstva totiž prokurátor nevedie vyšetrovanie, čo napokon prirodzene rezultuje v skutočnosť, že prokurátor nezodpovedá za vedenie prípravného konania. Vyšetrovanie totiž v podmienkach Španielskeho kráľovstva zákonodarca zveruje iným orgánom, pričom prokurátor nedisponuje postavením *dominus litis*.

Prokurátor tak v podmienkach Španielskeho kráľovstva formuluje obžalobu a zastupuje štát v trestnom konaní ako strana sporu. Z načrtnutého postavenia prokurátora v podmienkach Španielskeho kráľovstva tak možno abstrahovať kontradiktórnosť trestného procesu. Pre úplnosť považujeme za potrebné doplniť, že kontradiktórnosťou je potrebné rozumieť kontradiktórnosť v rovine inštitútu hlavného pojednávania, ktorá je vo vzťahu k prokuratúre v rámci prípravného konania limitovaná jej kompetenčným rámcom. Kontradiktórnosť pritom vyjadruje *„diskusiu strán o predložených dôkazoch a argumentoch protistrany vo verejnom súdnom konaní pred nezávislým súdom, ktorý je povinný rozhodnúť len na podklade dôkazov, ktoré boli pred ním bezprostredne vykonané. Zásada kontradiktórnosti trestného konania teda zahŕňa v sebe celý systém záruk (zásad), ktorými je ovládané trestné konanie a ktoré v súhrne tvoria spravodlivý proces.“*[8] Opätovne však dávame do pozornosti, že kontradiktórnosť trestného procesu je vo vzťahu k prokuratúre obmedzená výlučne na inštitút hlavného pojednávania. V tomto kontexte si tak pre účely komplexnejšieho prehľadu o kontradiktórnosti hlavného pojednávania dovolíme dať do pozornosti aj tú skutočnosť, že kontradiktórnosť konania sa viaže ako ku skutkovým otázkam, tak aj k právnym. V tejto súvislosti je preto nevyhnutné uviesť, že *„súd pozná objektívne právo, teda napríklad obsah Trestného zákona* (pozn. aj v podmienkach právnej úpravy Španielskeho kráľovstva)*, avšak tu ide o interpretáciu právneho predpisu. Interpretácia právneho predpisu je proces a nie znalosť (ide tu o to, či určitý skutkový dej možno podradiť pod určitú hmotnoprávnu normu, ktorú síce súd pozná, avšak jej aplikácia na daný prípad môže byť medzi stranami sporná). Vzhľadom k uvedenému je potrebné dať na diskusiu aj právne otázky a ich možné rôzne interpretácie [...].“*[9] V nadväznosti na uvedené skutočnosti však možno ešte doplniť, že Španielsky zákonodarca prokuratúre zachoval možnosť ustúpiť od obžaloby v prípadoch, ak nadobudne presvedčenie, že nie je opodstatnená. Uvedené je prejavom zásady oportunity, ktorá je teda prítomná aj v právnej úprave Španielskeho kráľovstva.

Úplným záverom tak možno konštatovať výrazné diferentné znaky v postavení prokuratúry v rámci trestného konania v podmienkach Španielskeho kráľovstva na jednej strane a v rámci postavenia prokuratúry v podmienkach Slovenskej a Portugalskej republiky na strane druhej. Autori zastávajú názor, že hoci obe paradigmy koncepcie prokuratúry spočívajú na atribútoch autonómie, tak po kvalitatívnej stránke vykonávajú odlišný rozsah právomoci vo vzťahu k trestnému konaniu. Model zastúpený v podmienkach Portugalskej a Slovenskej republiky považujeme z hľadiska hodnotenia ochrany procesných práv stíhaných osôb za vhodnejší.

Literatúra

Internetové zdroje

AEBI, F. M. - BALCELLS, M. *The Prosecution Service Function within the Spanish Criminal Justice System.* Springer Science + Business Media B.V. 2008, 06.08.2008. [online] Dostupné na: http://doc.rero.ch/record/314639/files/10610_2008_Article_9069.pdf [cit. 06.08.2021].

Constitution of the Portuguese Republic. [online] Dostupné na: https://dre.pt/constitution-of-the-portuguese-republic [cit. 06.08.2021].

[8] ŠAMKO, P. Kontradiktórnosť hlavného pojednávania (niektoré teoretické a praktické problémy). In: *Právne listy.*

[9] ŠAMKO, P. Kontradiktórnosť hlavného pojednávania (niektoré teoretické a praktické problémy). In: *Právne listy.*

KURIS, G. *CLEANING HOUSE: CROATIA MOPS UP HIGH-LEVEL CORRUPTION, 2005–2012.* Princeton University, 2013. [online] Dostupné na: https://successfulsocieties.princeton.edu/sites/successfulsocieties/files/Croatia%20ToU_1.pdf [cit. 05.08.2021].

Ministério Público Portugal – Public Prosecution Service Criminal Area [online] Dostupné na: https://en.ministeriopublico.pt/perguntas-frequentes/activity-areas [cit. 06.08.2021].

Ministério Público Portugal – Public Prosecution Service Official Site [online] Dostupné na: https://en.ministeriopublico.pt/ [cit. 06.08.2021].

Statute of the Public Prosecution Service (SPSS) [online] Dostupné na: https://en.ministeriopublico.pt/sites/default/files/documentos/pdf/novo_estatuto_do_mp.pdf [cit. 06.08.2021].

ŠAMKO, P. Kontradiktórnosť hlavného pojednávania (niektoré teoretické a praktické problémy) *In: Právne listy.* [online] Dostupné na: http://www.pravnelisty.sk/clanky/a206-kontradiktornost-hlavneho-pojednavania-niektore-teoreticke-a-prakticke-problemy, [cit. 19.01.2022].

The Prosecution Service. Organic Statute. [online] Dostupné na: https://www.fiscal.es/documents/20142/147455/Spanish+Law+on+Prosecutors.pdf/d9362d59-1d2f-9659-349b-a4fe61ef5b7c?version=1.1 [cit. 06.08.2021].

The Spanish Constitution. [online] Dostupné na: https://www.boe.es/legislacion/documentos/ConstitucionINGLES.pdf [cit. 06.08.2021].

Judikatúra

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky so sp. zn. PL. ÚS 4/2012 zo dňa 24. 10. 2012.

Keywords: prosecutor 's office, state prosecutor, judicial power, general prosecutor' s office, legal order

Summary

The paper deals with the legal regulation of the position of the prosecutor's office in the conditions of the Kingdom of Spain and the Republic of Portugal, while the authors emphasise the definition of the organization and structure of the prosecutor's office in the conditions of specific legal regulations. In the article, the authors also draw their attention to the activities performed by the prosecutor's office in the Kingdom of Spain and the Republic of Portugal.

prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave
Právnická fakulta
Katedra trestného práva, kriminológie a kriminalistiky
e-mail: tomasstremy@gmail.com

Bc. Adam Petrušek
Právnická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave
e-mail: adam.petrusek10@gmail.com

Recenzenti: pplk. JUDr. Veronika Marková, PhD., mjr. JUDr. Daniela Benedeková, PhD.